

El franquisme a Catalunya

Repressió política

1940 → Detenció de Lluís Companys per la Gestapo i entrega a les autoritats espanyoles. (condemnat per rebel·lió militar). El maten al Castell de Montjuïc el 15 d'Octubre del 1940.

Intent de genocidi cultural contra Catalunya

1. Prohibició del català en actes oficials
2. Prohibició del català en escoles, mitjans de comunicació, rètols i publicitat.
3. Ús exclusiu a nivell familiar
4. Prohibició de publicar llibre, premsa i obres teatrals en llengua catalana.
5. Castellanització de tota la toponímia catalana (San Baudilio, San Cucufate, San Fructuoso).
6. Prohibició de noms catalans en el registre civil (Jordi, Núria, Mireia, Meritxell, Joan, Pere, Josep....)
7. Prohibició de la senyera, l'himne i la sardana.
8. Prohibició del nom «Catalunya» en carrers, places i avingudes.
9. Prohibició de qualsevol monument catalanista.

-S'entrega l'ensenyament a l'església

A Catalunya també hi va haver catalans franquistes

Francesc Cambó: va ajudar el bàndol sublevat però a l'acabar la guerra discrepa amb el règim i es queda a Buenos Aires.

Josep Plà: fa d'espia pel bàndol franquista durant la guerra, però després se'n desentén.

Josep Maria de Porcioles: Va ser un català franquista destacat i va ser alcalde de Barcelona des del 1957 fins al 1973.

Generalitat a l'exili

Lluís Companys estava a l'exili fins al 1940 quan va ser detingut i assassinat. Josep Irla estava a l'exili (1940-1954) i Josep Tarradellas estava a l'exili (1954-1981).

Resistencia armada (1939-1959)

Els maquis

Períodes de la resistència guerrillera

1. 1937-39. Període de guerra. Largo Caballero aposta per infiltrar guerrillers a la rera guarda dels sublevats amb la intenció de cometre actes de sabotatge i accions armades.

2. 1939-1947. Període de predomini comunista. Període de resistència armada organitzada per el PCE. La guerrilla actúa en zones de muntanya. Se'ls coneix com a màquis. El règim els anomena bandidos.

· 1944. Invasió a la Vall d'Aran → El PCE organitza l'Agrupación Guerrillera Española i dissenya un pla: Conquerir la Vall d'Aran i establir un govern provisional de la República a Viella. Amb aquesta acció es pretén empènyer els aliats a una operació d'alliberament d'Espanya en el marc de la Segona Guerra Mundial. No s'aconsegueix prendre Viella. El règim franquista pateix un ensurt i es construeix la línia P.

· 1948 → Amb l'inici de la Guerra Freda, Stalin, líder de la URSS decideix desmantellar la guerrilla espanyola. El PCE evacua els maquis.

3. 1947-1957. Període anarquista. El PCE abandona la lluita i només queden els anarquistes. Aquest període va ser protagonitzat per guerrillers solitaris. Ramon Vila (caracremada)/ Quico Sabaté/ Pastora

1958. Es crea la ETA (Euskadi ta askatasuna). Es creada per joves universitaris que volen un moviment de resistència cultural. L'any 1961 decidiran passar a la lluita armada

Política econòmica 1939-1959

Al llarg d'aquest període els alts càrrecs del país son ocupats per militars i falangistes, els vencedors de la guerra que tenen poques nocions sobre les responsabilitats que pretenen gestionar.

Autarquia i política econòmica del règim 1939-1959

Objectiu de l'autarquia: autosuficiència econòmica del règim

Mitjans per a l'autarquia: Dirigisme estatal de la economia

1. Control del comerç exterior
2. Foment de la indústria nacional
3. Control del comerç i dels preus

L'objectiu de l'Autarquia és l'autoabastiment i per tant prescindir del mercat exterior.

L'autarquia és un suïcidi econòmic.

1. Control del comerç exterior

- Es minimitzen les importacions, només s'importa allò indispensable com el petroli.
- Les importacions s'encareixen.
- Escassetat de béns.
- Desabastiment de matèries primeres i subministrament elèctric.

Tot això provoca una caiguda en la producció industrial.

2. Foment de la indústria nacional

INI(1941-1995)

1941 es funda el Instituto Nacional de Indústria (INI) amb l'objectiu de promoure la creació d'indústries públiques en sectors estratègics i militar. Fins als vuitanta va ser el grup empresarial més important d'Espanya. Va desaparèixer el 1995.

Dins aquest grup hi havia oltes empreses (empresa nacional Eléctrica, de autocamiones siderúrgica...)

Empresa nacional Santa Bàrbara i Empresa nacional Bazán artilleros eren dues empreses militars, en una s'hi feien armes i en l'altre s'hi feia coses per la armada marina.

El gran problema de l'INI és la impossibilitat d'aconseguir economies d'escala:

Explotar les poques fonts energètiques d'Espanya i la mala qualitat de les matèries primeres espanyoles encareixen de manera desorbitada els costos de producció.

3. Control del comerç i dels preus

Afecta al sector Agrari

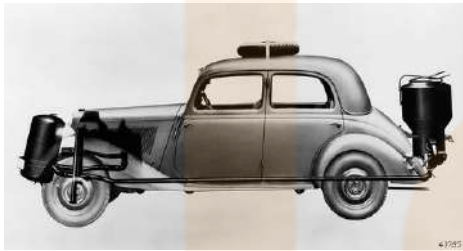
-L'estat marca els preus de productes com ara cereals, llegums, vi i oli

-Els preus baixos desincentiven la producció

- Cau la productivitat i això porta a desabastiment

El desabastiment energètic va portar a fórmules enginyoses.

Gasòfon.

La conseqüència de l'autarquia va ser l'estancament, el col·lapse i un daltabaix econòmic.

El racionament 1939-1952

Els pagesos estan obligats a vendre la producció a l'estat a un preu baix i això desincentiva la producció i genera desabastiment. La cartilla de racionament era per a productes de primera necessitat.

Les cartilles de racionament no van assolir la cobertura de les necessitats bàsiques de la població.

Degradació del nivell de vida.

Més de 27M d'espanyols racionats

Malalties derivades de la malnutrició: tuberculosi, tifus, dissenteria, paludisme...

Dos tipus de Cartilla

Racionament de carn

Racionament d'altres productes

Diferents tipus de racionament:

1. Grup d'homes adults
2. Grup de dones adultes (80% de la dels homes)
3. Grup de nens i nenes fins a 14 anys (60%)
4. Grup d'ancians (80% dels homes)

El mercat negre

Donat els preus fixats per sota el valor de mercat molts productors van preferir vendre al mercat negre a un preu molt més elevat i així augmentar-ne els beneficis.

La venda d'aliments al mercat negre per un preu superior al fixat per l'estat s'anomena:

Estraperlo. Es fa servir l'escandol del Govern Lleroux (ruleta straperl) com a sinònim de negoci fosc o fraudulent.